

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

VSTUPNÍ ČÁST

Název modulu

Dějiny malířství (H)

Kód modulu

UK-m-3/AM82

Typ vzdělávání

Všeobecné vzdělávání

Typ modulu

všeobecně vzdělávací průpravný

Využitelnost vzdělávacího modulu

Kategorie dosaženého vzdělání

H (EQF úroveň 3)

Vzdělávací oblasti

UK - Umění a kultura (včetně literatury)

Komplexní úloha

Obory vzdělání - poznámky

Délka modulu (počet hodin)

24

Poznámka k délce modulu

Platnost modulu od

30. 04. 2020

Platnost modulu do

Vstupní předpoklady

Nejsou stanoveny.

JÁDRO MODULU

Charakteristika modulu

Vzdělávací modul je průpravný, je určen žákům středních škol uměleckých vzdělávacích oborů a směřuje do oblasti teoretické a obecně kulturní přípravy ve vztahu k malířství jako podstatné součásti dějin umění.

Modul vede žáky k pochopení charakteristických i specifických rysů malířského umění ve významných kulturních a uměleckých centrech od pravěku do současnosti. Žáci se učí lokalizovat, časově vymezit a charakterizovat centra

malířství v kontextu historických událostí a jejich společenských souvislostí, vyjádřit jejich přínos rozvoji umění a kultury, identifikovat charakteristické znaky, projevy a individuální přístupy uplatněné v dílech směrů, hnutí a osobností malířství a vzájemně je porovnávat. U žáků se prohlubuje vnímání kultury v evropských i světových souvislostech.

V rámci modulu se pracuje s různými ikonografickými materiály, videoukázkami, souvislými i nesouvislými texty a dalšími materiály, jejichž předmětem jsou dějiny malířství. Žáci si osvojují dovednosti prezentace získaných vědomostí, vnímání uměleckého kontextu vůči estetickým podnětům obecně, učí se rozlišovat jednotlivé estetiky a formují si vlastní názor ve vztahu k různým uměleckým projevům.

Očekávané výsledky učení

Žák

- rozezná charakteristické znaky a projevy v dílech pocházejících z různých historických epoch, směrů a hnutí;
- charakterizuje významná centra výtvarného umění, zejména malířství, v minulosti i současnosti;
- rozliší dobové malířské náměty, materiály a techniky;
- porovná charakteristické znaky a individuální přístupy uplatněné v dílech významných malířů.

Obsah vzdělávání (rozpis učiva)

Žák pracuje s výsledky tvůrčí činnosti výtvarných umělců, zejména malířů, a vztahuje je k historickým, obecně kulturním, nábožensko-filozofickým i politickým kontextům:

- přehled dějin malířství;
- světový, evropský i český kontext s ohledem na specifika vybraných hnutí, směrů a jejich představitelů;
- techniky, materiály a postupy;
- významná centra malířství;
- sakrální a světská témata;
- provázanost s projevy a představiteli regionálního malířství;
- představitelé reprezentující malířské školy, směry a hnutí.

Učební činnosti žáků a strategie výuky

- práce s tematickými soubory úloh zaměřenými na dějiny malířství;
- práce s videoukázkami s metodickým vedením vyučujícího;
- práce s odbornými texty v souvislostech a kontextu vývoje společnosti včetně umění;
- práce s obrazovým materiálem;
- práce s pracovními listy k tištěným textům / videoukázkám (práce s úlohami i pracovními listy může probíhat individuálně i ve skupinách);
- řízená diskuse k problematice prezentování faktů, názorů, domněnek týkajících se vývoje architektury a jejich charakteristických rysů;
- práce s encyklopediemi a tematickými příručkami k malířství a jeho dějinám;
- návštěvy galerií, muzeí a výstav

Zařazení do učebního plánu, ročník

VÝSTUPNÍ ČÁST

Způsob ověřování dosažených výsledků

Průběžně je prováděno hodnocení s využitím prvků formativního hodnocení, na konci modulu je využito nástrojů sumativního i formativního hodnocení.

a) rozezná charakteristické znaky a projevy v dílech pocházejících z různých historických epoch, směrů a hnutí;

- v průběhu modulu ověřováno prostřednictvím souborů úloh a pracovních listů s využitím videoukázek a obrazových materiálů i samostatným projevem s argumentační obhajobou a diskusí;

b) charakterizuje významná centra výtvarného umění, zejména malířství, v minulosti i současnosti;

- v průběhu modulu ověřováno prostřednictvím souborů úloh a pracovních listů s využitím videoukázek a obrazových materiálů i samostatným projevem s argumentační obhajobou a diskusí;

c) rozliší dobové malířské náměty, materiály a techniky;

- v průběhu modulu ověřováno prostřednictvím souborů úloh a pracovních listů s využitím videoukázek a obrazových materiálů i samostatným projevem s argumentační obhajobou a diskusí;

d) porovná charakteristické znaky a individuální přístupy uplatněné v dílech významných malířů;

- v průběhu modulu ověřováno prostřednictvím souborů úloh a pracovních listů s využitím videoukázek a obrazových materiálů i samostatným projevem s argumentační obhajobou a diskusí

Výsledky učení a)–d) jsou ověřovány v závěru modulu souhrnným testem, jehož specifikací jsou předmětné výsledky učení. Základní nastavení specifikace testu je 25% zastoupení každého výsledku učení. Toto nastavení lze měnit podle potřeb jednotlivých vyučujících, přičemž zastoupení jednotlivých výsledků učení nesmí klesnout pod 10 %. Procentuální zastoupení výsledku učení je odvozeno od maximálního získatelného počtu bodů za daný výsledek učení (nikoli tedy od počtu úloh – může se jednat o dramatický rozdíl).

Kritéria hodnocení

Při průběžném hodnocení dosahovaných jednotlivých výsledků učení a)–d) je využíváno souborů úloh / pracovních listů, které zaručují vysokou objektivitu hodnocení – hodnocení na úrovni stanovení mezní hranice úspěšnosti a od ní odvozených bodových rozmezí pro případné vyjádření výsledku žáka známkou nebo jiným číselným či slovním způsobem je u jednotlivých výsledků učení v kompetenci vyučujícího. Zároveň se doporučuje souběžně využít prvků formativního hodnocení, zvláště při vyjádření žákova vlastního prožitku.

Při závěrečném ověřování dosažených výsledků učení a)–d) souhrnným testem jsou doporučená kritéria nastavena následovně:

Mezní úroveň úspěšnosti je stanovena na 40 %.

Převodník dosažené úspěšnosti na známku :

- úspěšnost žáka v testu pod 40 % = nedostatečný
- úspěšnost žáka v testu od 40 do 55 % = dostatečný
- úspěšnost žáka v testu od 56 do 70 % = dobrý
- úspěšnost žáka v testu od 71 do 85 % = chvalitebný
- úspěšnost žáka v testu od 86 do 100 % = výborný

Nastavená obtížnost testu musí odpovídat dovednostem žáků kategorie vzdělání H, tzn. doporučuje se používat úlohy s nižší a průměrnou úrovní obtížnosti. Zařazení nepřiměřeně obtížných úloh by vyvolávalo potřebu posunovat mezní hranici úspěšnosti a použitý evaluační nástroj (test / soubor úloh / pracovní list) by vykazoval nevyhovující psychometrické charakteristiky.

V případě zařazení samostatného projevu žáka s argumentační obhajobou do souhrnného hodnocení se doporučuje důsledně uplatňovat princip, že předmětem hodnocení jsou žákovy dovednosti argumentace a obhajoby, nikoli názor samotný. Zde se doporučuje i při souhrnném hodnocení použít nástroje formativního hodnocení.

Doporučená literatura

Wittlich, P.: Literatura k dějinám umění: Vývojový přehled. Praha, Karolinum 2015.

Malířské umění od A do Z. Dějiny malířského umění od počátků civilizace. Praha, Rebo 2006.

Beckettová, W.: Toulky světem malířství. Praha, Fortuna Libri 2006.

Gombrich, E. H.: Příběh umění. Praha, Argo 2006.

Petrasová, T. (ed.) – Švácha R. (ed.): Dějiny umění v českých zemích 800–2000. Praha, Arbor vitae 2017.

Hall, J.: Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění. Praha, Paseka 2008.

Pijoan, J.: Dějiny umění 1-10. Praha, Odeon 1977.

Blažiček, O. J. – Kropáček J.: Slovník pojmů z dějin umění: Názvosloví a tvarosloví architektury, sochařství, malířství a

užitého umění. Praha, Aurora 2013.

učebnice a další výukové materiály dle potřeb vyučujícího

Poznámky

Doporučuje se pracovat s materiály obsahově blízkými zájmům žáků. Doporučuje se modul zařadit až po absolvování modulu Umění v souvislostech.

Obsahové upřesnění

VV - Všeobecné vzdělávání

Materiál vznikl v rámci projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky. Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je František Brož. [Creative Commons CC BY SA 4.0](#) – Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.